

ชื่อวิทยานิพนธ์ ลักษณะการสนับสนุนของครอบครัวและสังคมต่อความสำเร็จในการเลิกดื่มสุราของผู้ติดสุรา
ผู้วิจัย นางสมศรี ไชยภรณ์ ปริญา คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาครอบครัวและสังคม)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ พูนศิริ วัจนะภูมิ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. สุภมาศ อังสุโชติ
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของการสนับสนุนของครอบครัวและสังคมต่อความสำเร็จในการเลิกดื่มสุราของผู้ติดสุรา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 33 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ติดสุราที่เคยเข้ารับการบำบัดที่ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดแม่ฮ่องสอน จำนวน 10 คน กลุ่มครอบครัวของผู้ติดสุรา จำนวน 10 คน กลุ่มสังคมที่ผู้ติดสุราอาศัยอยู่จำนวน 8 คน กลุ่มเจ้าหน้าที่ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดสุรา จำนวน 5 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้ติดสุราที่ครอบครัวและสังคมให้การสนับสนุนให้เลิกดื่มสุรา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต เครื่องบันทึกเสียงและสมุดบันทึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากบันทึกการสัมภาษณ์ การถอดเทปเสียงและการสังเกต

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการสนับสนุนของครอบครัวและสังคมต่อความสำเร็จในการเลิกดื่มสุราของผู้ติดสุรา แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ (1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ ในลักษณะ การยกย่อง การชื่นชม การให้กำลังใจ และการยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (2) การสนับสนุนด้านการเงิน สิ่งของและบริการ ในลักษณะการมอบเงินสดเพื่อเป็นค่ารักษาและค่าใช้จ่ายประจำวัน การให้ที่พักอาศัย การให้สิ่งของอุปโภคและบริโภค การดูแลช่วยเหลือเมื่อยามเจ็บป่วย (3) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร ในลักษณะการให้ข้อมูลของผลกระทบของสุราที่มีต่อผู้ติดสุราและครอบครัว การแนะนำสถานที่บำบัดรักษาเพื่อการเลิกดื่มสุรา และ (4) การสนับสนุนด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดสุราในลักษณะให้บริการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมการ 2) การถอนพิษยา 3) การฟื้นฟูสมรรถภาพและ 4) การติดตาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เลิกดื่มสุราได้ ต่างบอกว่าครอบครัวและสังคมมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการเลิกดื่มสุราของพวกเขา ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องเร่งสร้างความตระหนักให้กับครอบครัวและสังคมที่มีผู้ติดสุราเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ติดสุราเหล่านั้นให้เลิกดื่มสุราได้ต่อไป

คำสำคัญ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของสังคม ผู้ติดสุรา

Thesis title : Characteristics of Family and Social Support Towards the Success of Abstinence Among the Alcohol Dependents

Researcher : Miss. Somsri Chaiparom; **Degree :** Master of Home Economics (Family and Social Development); **Thesis advisors:**(1) Poonsiri Watjanapoom, Associate Professor; (2) Dr. Supamas Angsuchoti, Associate professor; **Academic Year:** 2007

ABSTRACT

The purpose of this research was to study characteristics of family and social support towards the success of abstinence among the alcohol dependents.

This study was a qualitative research using indepth interview method with 33 key informants in Mae Hong Son province comprising four groups, namely, 10 persons from the group of alcohol dependents who had received treatment from the Mae Hong Son Drug treatment center, 10 persons from the group of alcohol dependents' families, 8 persons from the alcohol dependents' social group which they resided, and 5 persons from the group of alcohol treatment and rehabilitation officers. These key informants were purposively selected. The research instruments employed for this study were indepth interview guides, observation notes, a tape recorder, and a note book. Data were analyzed by using content analysis from the transcription of the interview notes and observation.

Research finding were that the characteristics of family and social support towards the success of abstinence among the alcohol dependents consisted of 4 aspects, namely, (1) emotional support in terms of praise, appreciation, encouragement, and social acceptance; (2) Finacial, material and service support in terms of giving cash for medical treatment and daily expenses, lodging and consumer goods, and taking care while they were sick; (3) Information support in terms of giving information on drinking effects for alcohol dependents and their families, and the suggestions on the alcohol treatment; center and (4) treatment and rehabilitation support divided into 4 steps: 1) Preparation 2) alcohol detoxification 3) rehabilitation and 4) follow up. The alcohol dependents suggested that family and social support were important and essential for the success of abstinence from drinking alcohol. Therefore, relevant agencies should encourage the family and society to be aware of helping the alcohol dependents to abstain from drinking.

Keywords: Family support, Social support, Alcohol dependents